

MŁAWA KOCHAM MOJE MIASTO!

„TRZYNASTKA” NIE DLA WSZYSTKICH

DZIĘKI WALORYZACJI OD 1 MARCA NAJNIŻSZA EMERYTURA WZROŚNIE DO 1780,96 ZŁ BRUTTO. TAKĄ BĘDZIE TEŻ „TRZYNASTKA”, KTÓRA TRAFI DO SENIORÓW, KTÓRZY NA DZIEŃ 31 MARCA BĘDĄ MIEĆ PRAWO DO WYPŁATY EMERYTURY LUB RENTY, BO NIE WSZYSCY JĄ DOSTANĄ. **S. 3**

ISSN 1731-9056

9 771731 905506 >

XLVI ELIMINACJE POWIATOWE OGÓLNOPOLSKIEGO TURNIEJU WIEDZY POŻARNICZEJ

WIADOMOŚCI ||

S. 4

REFLEKSJE O POWSTANIU KOŚCIUSZKOWSKIM I EPIZODZIE MŁAWSKIM

HISTORIA ||

S. 8-9

PIERWSZE MIEJSCE STRAŻAKÓW Z KP PSP W MŁAWIE

SPORT ||

S. 13

PROMOCJA

MAGAZYN
TURYSTYCZNY
Świat — Polska — Warmia & Mazury

DLA
MIŁOŚNIKÓW
PODRÓŻY

Magazyn można zakupić w salonikach prasowych, salonach Empik oraz na stacjach Orlen, dworcach i lotniskach

27 MLN ZWOLNIEŃ LEKARSKICH W 2023 ROKU

W 2023 roku wystawiono 27 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do pracy, najczęstszą przyczyną absencji były choroby układu mięśniowo-szkieletowego oraz układu oddechowego - wynika z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Przeciętna długość zwolnień to 10 dni. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przekazał PAP dane o zwolnieniach lekarskich wystawianych w 2023 r. Z raportu wynika, że w ubiegłym roku zarejestrowano 27 mln zaświadczeń lekarskich o czasowej niezdolności do

pracy wystawionych na łączną liczbę 287,2 mln dni absencji chorobowej - z tytułu choroby własnej, opieki nad dzieckiem oraz opieki nad innym członkiem rodziny. W porównaniu do 2022 r. zaobserwowano spadek liczby dni absencji chorobowej o 0,6 proc. i wzrost liczby zaświadczeń lekarskich o 0,2 proc. - czyli o 50,5 tys. zaświadczeń. W 2023 r. liczba zaświadczeń lekarskich wystawionych z tytułu choroby własnej osobom ubezpieczonym w ZUS wyniosła 21,9 mln, a liczba dni absencji chorobowej z tych zaświadczeń 237,3 mln.

Przeciętna długość zaświadczenia lekarskiego to 10 dni. W ubiegłym roku ponad połowę (55,7 proc.) zaświadczeń z tytułu choroby własnej wystawiono kobietom. 42,2 proc. zaświadczeń lekarskich z tytułu choroby własnej wystawiono na okres od 1 do 5 dni (z tego 6,6 proc. to były zaświadczenia jednodniowe). 23,1 proc. ogółu zaświadczeń wystawiono na czas od 6 do 10 dni; 29,6 proc. - od 11 do 30 dni. Porównując z rokiem poprzednim ZUS zaobserwował wzrost (o 1,6 punktu procentowego) liczby zaświadczeń lekarskich wystawionych na

krótki okres (od 1 do 5 dni) i jednoczesny spadek (o 1,2 punktu procentowego) liczby zaświadczeń wystawionych na okres od 6 do 10 dni. W analizowanym okresie najwyższy odsetek (26,9 proc.) dni absencji chorobowej, odnotowano w grupie wiekowej między 30 a 39 rokiem życia. W populacji kobiet wyniósł on 30,8 proc. Natomiast wśród mężczyzn najwyższy odsetek (24,4 proc.) odnotowano w grupie wiekowej 40-49 lat. Dla porównania w 2022 r. udziały te wyniosły: 27,5 proc., 31,4 proc. i 23,7 proc. W 2023 r. najczęstszą przy-

czyną absencji były: choroby układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej - 17 proc. ogółu liczby dni absencji (40,4 mln dni absencji chorobowej); choroby układu oddechowego - 14,5 proc. (34,3 mln dni); ciąża, poród i połóg - 14,2 proc. (33,7 mln dni); urazy, zatrucia i „inne określone skutki działania czynników zewnętrznych” - 13,4 proc. (31,8 mln dni); zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania - 11 proc. (26,1 mln dni). W porównaniu z rokiem poprzednim w grupie chorób układu mięśniowo-szkieletowego i tkanki łącznej zauwa-

żalny jest nieznaczny wzrost liczby dni absencji chorobowej - o 0,6 punktu procentowego. Odnotowano spadek o 1,5 punktu procentowego w odniesieniu do liczby dni absencji chorobowej w związku z ciążą, porodem i pościem. Natomiast w przypadku zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania liczba dni absencji chorobowej wzrosła o 9,5 proc.

(PAP) Karolina Kropiwe

BEZPŁATNE PORADY PRAWNE

Mieszkańcy Mławy mogą skorzystać z bezpłatnego doradztwa prawnego w następujących miejscach i godzinach: — ul. Graniczna 39 (Szkoła Podstawowa nr 4) w każdy poniedziałek w godz. 15:30-16:30 — w lokalu przy ul. Z. Padlewskiego 13, w każdą środę od godz. 15.00 do godz. 17.00. Przypominamy jednocześnie,

że ze wsparcia psychologa możemy skorzystać: — w lokalu przy ul. Mariackiej 20 - w każdy wtorek od godz. 16.00 do godz. 18.00 — w lokalu przy ul. Padlewskiego 13 - w każdy czwartek od godz. 16.00 do godz. 18.00 Aby umówić się z psychologiem na spotkanie prosimy o kontakt telefoniczny pod

numerem 23 654 56 38 w. 410/411 przy ul. 18 Stycznia 4. lok 25, bądź bezpośrednio u terapeuty. Specjaliści przyjmują w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przypominamy również, że Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

powołana przez Burmistrza Miasta Mława do działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu pełni swoje dyżury. Wniosek o skierowanie na obowiązkowe leczenie odwykowe może złożyć do komisji członek rodziny lub jakakol-

wiek inna osoba, organizacja lub instytucja. Dyżury członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywają się co dwa tygodnie w drugi i czwarty poniedziałek miesiąca od godziny 16.15 do godz. 18.00 w Mławie przy ul. Z. Padlewskiego 13. Kontakt z Komisją przez pracownika

Wydziału Oświaty i Polityki Społecznej, w siedzibie wydziału przy ul. 18 Stycznia 4 lok. 25, bądź tel. 23 654 56 38 wew. 412.

WAŻNE ADRESY I TELEFONY

Pogotowie Ratunkowe - 999
Policja - 997
Straż Pożarna - 998
Straż Miejska - 986
Numer alarmowy z telefonu komórkowego - 112
Pogotowie elektryczne - 991
Pogotowie gazowe - 992
Pogotowie wodociągowe - 23 654 23 21
Pogotowie ciepłownicze - 23 654 35 06
Informacja PKP - 23 674-53-33, <https://www.e-podroznik.pl/>
Informacja PKS - 23 654 35 56
Postój TAXI - 23 654 35 76

Urząd Miasta Mława
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 33 82, e-mail: info@mlawa.pl, sekretariat@mlawa.pl

Starostwo Powiatowe
Mława, ul. W. Reymonta 6,
tel. 23 654 34 09,

e-mail: starostwo@powiatmlawski.pl

Sąd Rejonowy
Mława, ul. W. Reymonta 3,
tel. 23 654 89 00,
e-mail: adm@mlawa.sr.gov.pl

Urząd Skarbowy
Mława, ul. G.Narutowicza 19/7,
tel. 23 654 34 98, e-mail: us1413@mz.mofnet.gov.pl

Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ul. Z. Padlewskiego 31,
tel. 23 655 00 31 32

Powiatowy Urząd Pracy
Mława, ul. Wyspiańskiego 7,
tel. 23 654 39 18, e-mail: waml@praca.gov.pl

Prokuratura Rejonowa
Mława ul. J. Lelewela 4,
tel. 23 654 36 19, e-mail: pr.mlawa@plock.po.gov.pl

Komenda Powiatowa Policji
Mława, ul. H. Sienkiewicza 1,
tel. 23 654 43 43, e-mail: prasowy.kppmlawa@mazowiecka.policja.gov.pl

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
Mława, ul. Z. Padlewskiego 15,
tel. 23 654 33 85, e-mail: mlawa@mazowsze.straz.pl

Straż Miejska
Mława, ul. Stary Rynek 19,
tel. 23 654 64 34, e-mail: strazmiejaska@mlawa.pl

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalnia Ścieków sp. z o.o.
Mława, ul. Płocka 106,
tel. 23 654 60 70, e-mail: sekretariat@wod-kan-mlawa.com.pl

Gazownia Warszawska, Rozdzielnia Gazu w Mławie
Mława, ul. Płocka 96,
tel. 23 655 01 62

Zakład Energetyczny Płock S.A Region Energetyczny Mława
Mława, ul. Warszawska 127

Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej - Szpital
Mława, ul. A. Dobrskiej 1,
tel. 23 654 32 35, e-mail: sekretariat@szpitalmlawa.pl

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 56 38, wew. 412

NZOZ Ośrodek Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie, filia w Mławie
ul. Lelewela 9,
tel.: 23 655 28 64

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Mławie

ul. Padlewskiego 13,
tel.: 23 654 36 34

Bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich
Pod numerem telefonu 800 676 676 działa bezpłatna Infolinia Rzecznika Praw Obywatelskich, czynna: poniedziałek: godz. 10:00 - 18:00 wtorek - piątek: godz. 8:00- 16:00 Połączenie możliwe jest zarówno z telefonów stacjonarnych, jak i telefonów komórkowych wszystkich sieci. Dzięki Infolinii można uzyskać podstawowe informacje o prawach człowieka i kompetencjach PRO. Droga ta można również dowiedzieć się wszystkiego o prawie antydyskryminacyjnym. Jeśli sprawa nie jest związana z kompetencjami PRO, pracownicy starają się wskazać rozmówcy instytucję, w której uzyska odpowiednią pomoc.

Telefony zaufania dla osób w depresji:
Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji, tel. 22 594 91 00 (w każdą środę i czwartek od 17.00 do 19.00). ITAKA - antydepresyjny telefon zaufania tel. 22 484 88 01 (w poniedziałki i czwartki od 17.00 do 20.00). Ośrodek Interwencji Kryzysowej - pomoc psychiatryczno-pedagogiczna, tel. 22 855 44 32 lub Ośrodek Interwencji Kryzysowej, tel. 22 837 55 59 (poniedziałek - piątek od 8:00 do 20:00). Telefon Zaufania dla Osób Dorosłych w Kryzysie Emocjonalnym, tel.: 116 123 (od poniedziałku do piątku od godz. 14.00-22.00). Młodzieżowy Telefon Zaufania, tel. 192 88 lub Bezpłatny telefon zaufania dla dzieci i młodzieży, tel. 116 111, codziennie od 12:00 do 02:00.

„TRZYNASTKA” NIE DLA WSZYSTKICH

DZIĘKI WALORYZACJI OD 1 MARCA NAJNIŻSZA EMERYTURA WZROŚNIE DO 1780,96 ZŁ BRUTTO. TAKA BĘDZIE TEŻ „TRZYNASTKA”, KTÓRA TRAFI DO SENIORÓW, KTÓRZY NA DZIEŃ 31 MARCA BĘDĄ MIEĆ PRAWO DO WYPŁATY EMERYTURY LUB RENTY, BO NIE WSZYSCY JĄ DOSTANĄ.

Tak wysokiej jak teraz waloryzacji emerytur i rent raczej nie będzie w najbliższych kilku latach. Powodem jest oczywiście spadająca inflacja, która w głównej mierze stanowi o wysokości corocznych podwyżek świadczeń. Bo waloryzacja to po prostu mechanizm, który ma zrekompensować seniorom wzrost kosztów życia. Na razie jednak seniorzy mogą cieszyć się ze sporej podwyżki świadczeń dzięki marcowej waloryzacji. A ta ma też wpływ na wysokość dodatkowych świadczeń, a więc „trzynastek” i „czternastek”.

Od 1 marca świadczenia wzrosną o 12,12 proc. (w ubiegłym roku o 14,8 proc.). Wynika to z poziomu inflacji emeryckiej, która w 2023 roku wyniosła 11,9 proc. oraz realnego wzrostu płac, który wyniósł 1,1 proc. (do wyliczeń bierze się 20 proc. wzrostu płac).

PO WALORYZACJI KWOTA NAJNIŻSZEJ EMERYTURY, RENTY RODZINNEJ I RENTY Z TYTUŁU CAŁKOWITEJ NIEZDOLNOŚCI DO PRACY WZROŚNIE Z 1588,44 ZŁ BRUTTO DO 1780,96 ZŁ BRUTTO, CZYLI 1620,67 ZŁ NETTO.

Bo trzeba pamiętać, że od emerytury i renty odliczana jest zaliczka na podatek dochodowy i składka na ubezpieczenie zdrowotne, z tym że świadczenia do 2500 zł brutto są zwolnione z PIT.

Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosić będzie 1335,72 zł. Do kwoty 1780,96 zł podniesiona zostanie też renta socjalna.

Waloryzacja bez wniosku

W sprawie waloryzacji nie trzeba składać wniosków; odbywa się ona automatycznie. — Każdy emeryt i rencista, który miał prawo do wypłaty świadczenia na dzień 29 lutego, otrzyma wkrótce decyzję o nowej wysokości swojego świadczenia — wyjaśnia Anna Grabowska, regionalny rzecznik prasowy ZUS w województwie warmińsko-mazurskim. — Wysyłka decyzji waloryzacyjnych rozpocznie się nie wcześniej niż w kwietniu. Wraz

z decyzjami o waloryzacji wysłamy również decyzje o przyznaniu tzw. trzynastki. Wcześniej informację o wysokości waloryzacji będzie można sprawdzić na swoim koncie w Platformie Usług Elektronicznych ZUS.

Jak podkreśla rzeczniczka, w decyzji o wysokości emerytury po waloryzacji podana jest wysokość emerytury brutto na ostatni dzień lutego danego roku, a następnie wskaźnik waloryzacyjny i emerytura brutto obliczona po waloryzacji. Jeśli emeryt lub rencista pobiera dodatek pielęgnacyjny, jest także informacja o wysokości tego dodatku.

— Tymczasem wiele osób zgłasza do ZUS-u, że dodatek nie jest im wypłacany — dodaje Anna Grabowska.

Nieporozumienie wynika z tego, że porównują wypłacaną kwotę z podanymi w decyzji waloryzacyjnej kwotami brutto, podczas gdy od emerytury i renty odliczana jest zaliczka na podatek i składka na ubezpieczenie zdrowotne. Oczywiście wszystkie te informacje świadczeniobiorcy znajdą w decyzji waloryzacyjnej, warto ją uważnie przeanalizować — tłumaczy.

„Trzynastka” jest wypłacana razem z podstawowymi świadczeniami emerytalnymi i rentowymi w terminie wypłaty tych świadczeń przypadającym na kwiecień i maj. Będzie równa kwocie minimalnej emerytury obowiązującej po marcowej waloryzacji, a więc wyniesie 1780,96 zł brutto.

Niemniej jednak trzynasta emerytura nie jest przyznawana każdemu. Dodatkowe roczne świadczenie nie będzie przyznane osobom, których prawo do świadczeń jest zawieszone na dzień 31 marca danego roku. Dodatkowej emerytury nie dostaną również emeryci, którzy nie osiągnęli jeszcze wieku emerytalnego, pobierają emeryturę i jednocześnie pracują, przekraczając ustanowione progi dochodowe. W lutym to było 9353,50 zł brutto. Te limity zmieniają się co trzy miesiące i od 1 marca do 31 maja jest to 9802,50 zł brutto.

Dodatkowym świadczeniem, które dostają seniorzy, jest też „czternastka”. Ta nie może być niższa również niż minimalna emerytura, choć rząd może

„TRZYNASTKA” JEST WYPŁACANA RAZEM Z PODSTAWOWYMI ŚWIADCZENIAMI EMERYTALNYMI I RENTOWYMI W TERMINIE WYPŁATY TYCH ŚWIADCZEŃ PRZYPADAJĄCYM NA KWIECIEŃ I MAJ. BĘDZIE RÓWNA KWOCIE MINIMALNEJ EMERYTURY OBOWIĄZUJĄCEJ PO MARCOWEJ WALORYZACJI, A WIĘC WYNIESIE 1780,96 ZŁ BRUTTO.

podwyższyć kwotę. Tak było w ubiegłym roku. Zgodnie z przepisami rząd ma czas do 31 października na wydanie rozporządzenia w tej sprawie. Jednak na pełną kwotę mogą liczyć osoby, których emerytura czy renta nie przekracza 2900 zł brutto (ten próg nie jest waloryzowany). Powyżej tej kwoty obowiązuje zasada złotówka za złotówką. Jeśli nasza emerytura wynosi np. 3000 zł brutto, to kwota naszej „czternastki” brutto będzie pomniejszona o 100 zł.

Andrzej Mielnicki

NOWE MUNDURY DLA MŁAWSKIEJ OSP

Urząd Miasta Mława wspiera mławskie ochotnicze straże pożarne. Jednostkom systematycznie przekazywane są elementy wyposażenia, niezbędny sprzęt i umundurowanie.

Wśród 13 marca w ratuszu z burmistrzem Sławomirem Kowalewskim spotkali się przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej w Mławie z siedzibą przy ulicy Piekielko.

Druhowie odebrali dwa komplety mundurów galowych – męski i damski – oraz osiem kominiarek, w sumie o wartości blisko 3 000 zł.

— Cieszę się, że jest nowe pokolenie, które chce

pomagać, chce się szkolić i wstępować do straży – zwrócił się do ochotników burmistrz. — Dbacie o bezpieczeństwo mieszkańców Mławy, dlatego bardzo ważne jest dla mnie, żebyście mieli jak

najlepsze wyposażenie, również dla waszego bezpieczeństwa.

W ubiegłym roku z budżetu Miasta Mława na rzecz mławskich jednostek przekazano w sumie 560 000 zł.

XII POWIATOWE FORUM EDUKACJI MŁODZIEŻY ZA NAMI

XII Powiatowe Forum Edukacji Młodzieży to wydarzenie skierowane do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych i ponadpodstawowych, rodziców, nauczycieli i doradców z powiatu mławskiego. Event organizowany jest przez starostę mławskiego oraz dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie.

Powiatowe Forum Edukacji Młodzieży od 12 lat przyciąga wielu zainteresowanych. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych: starosta mławski Jerzy Rakowski, wicestarosta Krystyna Zająć, burmistrz Sławomir Kowalewski oraz wiceburmistrz Szymon Zejer, pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy z dyrektorem Witoldem Żerańskim na czele oraz młodzież szkolna i liczni wystawcy, w tym między innymi: uczelnie wyższe kształcące na kierunkach technicznych, przyrodniczych, medycznych, ekonomicznych, humanistycznych i sportowych z Warszawy, Olsztyna, Płocka i Ciechanowa, szkoły ponadpodstawowe z Mławy i Iłowa, szkoły policealne, Ochotniczy Hufiec Pra-

cy Komenda w Mławie, Cech Rzemiosł Różnych, Komenda Powiatowa Policji w Mławie, Komenda Powiatowa Państwowej

Staży Pożarnej w Mławie, Wojskowe Centrum Rekrutacji w Ciechanowie, ZUS oraz Urząd Skarbowy. W trakcie wydarzenia

uczniowie ostatnich klas (7 i 8) szkół podstawowych mogli zapoznać się z ofertą dydaktyczną liceów ogólnokształcących, techników

oraz szkół branżowych, zaś uczniowie ostatnich klas (4 i 5) szkół średnich mogli skorzystać z konsultacji przedstawicieli

uczelni wyższych i szkół policealnych prezentujących kierunki kształcenia oraz zasady rekrutacji do tych placówek.

Uczniowie ostatnich klas szkół branżowych I stopnia mogli z kolei skorzystać z porad doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Mławie. Dowiedzieć się o aktualnych ofertach pracy oraz zebrać informacje na temat możliwości dalszego kształcenia w szkołach branżowych II stopnia lub uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach.

- Dziękuję wszystkim, którzy są zaangażowani w organizację tego wydarzenia. Życzę aby dzisiejszy dzień był owocny dla wszystkich uczestników, zarówno dla wystawców jak i młodzieży szkolnej - powiedział starosta Jerzy Rakowski.

REKLAMA

warszawa • mazowsze

wawa.info

CZYTAJ
NOWY
PORTAL

WARSZAWA • RADOM • PŁOCK • OSTROŁĘKA • ŁOMŻA • SIEDLCE

XLVI ELIMINACJE POWIATOWE OGÓLNOPOLSKIEGO TURNIEJU WIEDZY POŻARNICZEJ „MŁODZIEŻ ZAPOBIEGA POŻAROM”

W Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mławie przeprowadzone zostały eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.

13 zwycięzców wyłonionych w drodze eliminacji gminnych przystąpiło do testu wiedzy z zakresu szeroko pojętej ochrony przeciwpożarowej, który składał się z 30 pytań. Uczestnicy eliminacji powiatowych musieli wykazać się dużą wiedzą m. in. w zakresie profilaktyki, działań ratowniczo-gaśniczych, pierwszej pomocy, wyposażenia technicznego, a także historii pożarnictwa.

Uczniowie rywalizowali w trzech grupach wiekowych: szkoły podstawowe (klasy I-IV), szkoły podstawowe (klasy V-VIII) i szkoły ponadpodstawowe.

Organizatorami Eliminacji Powiatowych OTWP był Zarząd Oddziału Powia-

towego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Mławie we współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Mławie.

Eliminacje kończą etap powiatowy, a zdobywcy pierwszych miejsc będą reprezentować powiat mławski na eliminacjach wojewódzkich.

Klasyfikacja końcowa w poszczególnych grupach eliminacji powiatowych jest następująca:

kategoria szkoły podstawowe (klasy I-IV):

I miejsce – Antoni Ku-
biński, Szkoła Podstawowa
w Szreńsku,

II miejsce – Amelia
Mochocka, Szkoła Pod-
stawowa w Uniszkach Za-
wadzkich,

III miejsce – Kacper Ol-
kowski, Szkoła Podstawo-
wa w Morawach,

**kategoria szkoły podsta-
wowe (klasy V-VIII):**

I miejsce – Dominik Na-
galski, Szkoła Podstawowa
w Morawach,

II miejsce – Antoni Łu-
kowski, Szkoła Podstawo-
wa w Szreńsku,

III miejsce – Aleksandra
Górska – Szkoła Pod-

stawowa w Uniszkach Za-
wadzkich,

**kategoria szkoły ponad-
podstawowe:**

I miejsce – Wiktor Boni-
slawski, Zespół Szkół nr 4
w Mławie,

II miejsce – Hadrian Gru-
szewski, Zespół Szkół nr 4
w Mławie,

III miejsce – Dominik
Ciesielski, I Liceum Ogól-
noksztalcące w Mławie.

Uroczystego podsumowa-
nia oraz wręczenia nagród
dla zwycięzców i uczestni-
ków eliminacji dokonali: dh
Włodzimierz Wojnarowski
– Prezes Zarządu Oddzia-
łu Powiatowego Związku
Ochotniczych Straży Pożar-
nych Rzeczypospolitej Pol-
skiej w Mławie oraz bryg.
Mirosław Wójcik – Komen-
dant Powiatowy Państwowej
Straży Pożarnej w Mławie.

Środki finansowe na na-
grody dla finalistów oraz

uczestników tegorocznych
eliminacji konkursu prze-
kazał Mazowiecki Komen-
dant Wojewódzkiej Państwo-
wej Straży Pożarnej – st.
bryg. Artur Gonera.

Wszystkim uczestnikom,
a szczególnie zwycięzcom
składamy serdeczne gra-
tulacje i życzymy dalszych
sukcesów na poziomie wo-
jewódzkim!

mt. bryg. Jacek Dryll – Oficer prasowy
komendanta powiatowego
PSP w Mławie

230 LAT OD ŚLUBOWANIA TADEUSZA KOŚCIUSZKI W KRAKOWIE

Mławianie uczczą 230. rocznicę wybuchu powstania kościuszkowskiego. W planach obchodów przewidziano uroczystość przy kopcu przy ul. Kościelnej w piątek 22 marca oraz prelekcje historyczne w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w sobotę 23 marca.

Za oficjalną datę rozpo-
częcia powstania koś-
ciuszkowskiego przyj-
muje się 24 marca 1794 r.,
kiedy to Najwyższy Naczelnik
Siły Zbrojnej Narodowej
Tadeusz Kościuszko złożył w
Krakowie ślubowanie. Tegoro-
czne główne obchody rocznicowe
w Mławie zaplanowano na
piątek 22 marca. Tego dnia
o godz. 12:00 spotkamy się
przy kopcu Tadeusza
Kościuszki przy ul. Kościelnej,
by przypomnieć sobie dramatyczne
wydarzenia sprzed 230 lat,
pomodlić się za powstańców
i ojczyznę oraz wysłuchać
programu przygotowanego
przez młodzież Zespołu
Placówek Oświatowych nr
2 w Mławie.

W sobotę 23 marca,
o godz. 13:00 Towarzystwo
Przyjaciół Ziemi Mławskiej
zaprasza do Muzeum
Ziemi Zawkrzeńskiej
w Mławie na prelekcje
historyczne poświęcone 230.
rocznicy wybuchu insurek-
cji kościuszkowskiej. Swo-
je referaty wygłoszą mgr

Michał Nowakowski i dr
Leszek Arent.

Powstanie rozpoczęło się,
de facto, 12 marca 1794
roku, kiedy generał Antoni
Madaliński odmówił wyko-
nania rozkazu dotyczącego
redukcji swojej jednostki
i na czele I Wielkopolskiej
Brygady Kawalerii Naro-

dowej i garści ochotników,
stacjonującej w Ostrołęce
rozpoczął słynny marsz
w kierunku Wisły. Nie
było to łatwe, chociażby
ze względu na wiosenne
roztopy oraz dość lesisty,
trudny do marszu teren.
Jednak oddziały Mada-
lińskiego już 14 marca,
po długim i ciężkim marszu,
dotarły do Mławy, gdzie
władze miejskie i tutej-
si mieszkańcy owacyjnie
witali wojskowych. Mie-
szkanie mławscy ugościli
zmęczonych żołnierzy,
a kilkunastu mężczyzn za-
ciągnęło się na ochotnika
do brygady Madalińskiego.
Jeszcze tego samego wie-
czoru, kilka szwadronów
ostrołęckiej brygady, pro-
wadzonych przez mław-

skich przewodników, zna-
jących doskonale tutejszy
teren, ruszyło na Szreńsk,
gdzie zaskoczyli pruskich
huzarów, odnosząc nad
nimi zwycięstwo. Już
wnocy z 16 na 17 marca od-
działy Madalińskiego, wraz
z mławskimi ochotnikami,
dotarły do Wyszogrodu, po

czym 24 marca włączyły
się do ogólnonarodowego
powstania – pisze Michał
Nowakowski w swoim
artykule „Powstanie koś-
ciuszkowskie na ziemiach
mławskich” na łamach
marcowego wydania biule-
tynu „Informator Miejski”.

KN / KSM

REKLAMA

KONSTAL PRODUCENT

GARAŻE blaszane | BRAMY garażowe
KOJCE dla psów | WIATY | KONTENERY

Najniższe CENY | Różne wymiary | Dogodne RATY | Transport cały KRAJ

www.konstal-garaze.pl
505-526-036

29-642-34-61 22-100-45-96 89-650-30-43 24-368-32-17
25-740-57-38 509-574-644 23-683-10-85 86-225-23-11

GARAŻE WZMOCNIŁE MONTAŻ GRATIS AUTOMATYKA DOBRAM

25 LAT POLSKI W NATO

Polska nie tylko jest w Pakcie Północnoatlantyckim, ale jest Paktem Północnoatlantyckim – podkreślił marszałek Sejmu Szymon Hołownia podczas obchodów 25. rocznicy przystąpienia Polski do NATO. Chcemy żyć w pokoju, bo znamy cenę wojny – mówił wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz.

Wczoraj w Muzeum Wojska Polskiego na Cytadeli Warszawskiej odbyły się uroczyste obchody 25. rocznicy przyjęcia Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego organizowane przez Ministerstwo Obrony Narodowej. W ceremonii wzięli udział przedstawiciele władz państwowych: marszałek Sejmu Szymon Hołownia, marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska, wicepremier, minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz.

Uroczystość rozpoczęła się od odegrania „Mazurka Dąbrowskiego” i hymnu Sojuszu Północnoatlantyckiego, podniesienia flag Polski i NATO oraz apelu z okazji 25. rocznicy wstąpienia Polski do NATO z udziałem pododdziałów armii sojuszników i salutu armatniego.

Tuż przed wystąpieniami polityków decyzją szefa MON dyplomami uznania

„za szczególne osiągnięcia w wykonywaniu zadań służbowych w ramach współpracy sojuszniczej” wyróżniono: Wielonarodowy Korpus Północny-Wschód, 3 Flotyllę Okrętów, 6 Brygadę Powietrzno-Desantową, 10 Brygadę Kawalerii Pancernej, 12., 15., 17. i 20 Brygadę Zmechanizowaną, 21 Brygadę Strzelców Podhalańskich, 25 Brygadę Kawalerii Powietrznej, 2. Bazę Lotnictwa Taktycznego, Jednostkę Wojskową „Grom” oraz Centrum Przygotowań do Misji Zagranicznych.

Hołownia podkreślił, że „Polska nie tylko jest w Pakcie Północnoatlantyckim, ale jest Paktem Północnoatlantyckim”. – Jesteśmy nim wszyscy, obywatele i obywatelki Rzeczypospolitej, starający się o bezpieczeństwo naszego kraju tam, gdzie jest odcinek naszej odpowiedzialności, ale też jesteście nim wszyscy

Władysław Kosiniak-Kamysz, szef MON, podczas uroczystego apelu na placu przed Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie

– żołnierze, żołnierki, którzy każdego dnia oddajecie swoje zdrowie, swój czas, czasem swoje życie po to, żebyśmy mogli być razem silni i bezpieczni – mówił.

Marszałek Sejmu zwracał uwagę, że Polska i jej obywatele muszą być „ludźmi pokoju” w czasach wojny i niepokoju. – Wojna, jeżeli jest gdzieś obok naszych granic, powinna być miejscem, w którym myślimy o pokoju. Ale nie za wszelką cenę, nie z żadną logiką

białej flagi, o której ktoś mówi, że odwagą jest ją wystawić – oświadczył Hołownia. Nawiązał do słów papieża Franciszka, który w wywiadzie dla szwajcarskiej telewizji oświadczył, że „Ukraina musi mieć odwagę wywiesić białą flagę, by negocjować”.

– Mamy prawo walczyć o swoje, mamy prawo upominać się o sprawiedliwość, mamy prawo chronić nasze dzieci, mamy prawo chronić naszą przyszłość i każ-

dy, kto chciałby tego prawa nadużyć, wystawić je na szwank, musi wiedzieć, że drogo mu przyjdzie za to zapłacić – podkreślił Hołownia.

Marszałek Senatu Małgorzata Kidawa-Błońska wspominała wydarzenia sprzed 25 lat, kiedy Polska wstępowała do NATO, podkreślając, że wówczas „mimo różnic politycznych w tym czasie liderzy wszystkich ugrupowań działali wspólnie”. – Wykazali wielką mądrość i odpowiedzialność – dodała, podkreślając, że tej jedności potrzebujemy także dzisiaj.

Wicepremier, szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz, zauważył, że przystąpienie Polski do Sojuszu Północnoatlantyckiego 25 lat temu było „ewidentną konsekwencją niezłomnej i niestrudzonej walki zbrojnej, politycznej i odpowiedzialności cywilnej”. – Dziękuję tym wszystkim, którzy

niestrudzenie wierzyli najpierw w odrodzenie, samodzielnienie, a później w umocnienie, jakim było przystąpienie do Sojuszu – mówił.

– Polska jest lojalnym sojusznikiem paktu i w imieniu swoim – ale też pana premiera, ministrów, nas wszystkich, którzy dziś odpowiadamy za RP – potwierdzam zobowiązania sojusznicze państwa polskiego wobec wszystkich członków Paktu Północnoatlantyckiego i oczekuję od naszych sojuszników wywiązania się ze wszystkich postanowień traktatu w sytuacjach, gdy taka potrzeba zaistnieje – oświadczył wicepremier.

Szef MON przypomniał również, że obecnie „Polska przekazuje na obronność ponad 4 proc. swojego PKB”. Jak zauważył, „to jest najlepszy wynik spośród wszystkich państw NATO”.

Źródło: PAP

CHCIAŁ KUPIĆ SAMOCHÓD Z ZAGRANICY. STRACIŁ PONAD 30 TYSIĘCY ZŁOTYCH

Oszuści, wykorzystując popularność znanych serwisów ogłoszeniowych, okradają kolejne osoby. Wystawiają fałszywe oferty sprzedaży, skłaniając zainteresowanego do dokonania przedpłaty. Potem kontakt ze sprzedającym nagle się urywa. Przekonał się o tym ostatnio mieszkaniec pow. mławskiego, który na motoryzacyjnym serwisie internetowym, znalazł ogłoszenie sprzedaży volvo. Stracił ponad 30 tysięcy zł.

48-letni mieszkaniec pow. mławskiego, na stronie motoryzacyjnego serwisu ogłoszeniowego, odnalazł interesującą go ofertę sprzedaży hybrydowego volvo. Z informacji zamieszczonych na stronie wynikało, że auto sprzedaje francuska firma. Skontakt-

tował się ze sprzedawcą za pomocą komunikatora. Sprzedawca przesłał skany dokumentów auta. Sytuacja nie wzbudziła żadnych podejrzeń kupującego. Ustalono termin odbioru pojazdu na terenie Polski. Kupujący wpłacił część wartości pojazdu. Po dokonaniu wpłaty, sprzedawca wycofał

swoje oferty z portalu i ślad po nim zaginął. Kupujący stracił ponad 30 tysięcy zł. Oprzestępstwie powiadomił policję, trwają czynności.

Kupowanie „w ciemno” na motoryzacyjnym portalu ogłoszeniowym, to wyjątkowo ryzykowna sytuacja. Przelewając pieniądze za samochód,

który widzieliśmy tylko na zdjęciach, możemy zasilić konto oszusta. Podstawą jest dokładne sprawdzenie pojazdu przez kupującego lub firmę, która dokonuje takich sprawdzień i przygotowuje raport o stanie technicznym pojazdu przed kupnem. Samodzielnie można także

foto: Policja

sprawdzić historię pojazdu na portalu gov.pl. Jeśli kupujemy auto z zagranicy, a nie mamy zamiaru jechać po nie osobiście, warto skorzystać z doświadczenia profesjonalnych firm, które zajmują się importem aut. Nie warto ryzykować.

asp.szt. Anna Pawłowska

TRWAJĄ POSZUKIWANIA 68-LETNIEGO MARIANA ADAMSKIEGO

Policjanci z Wydziału Kryminalnego, Komendy Powiatowej Policji w Mławie prowadzą poszukiwania Mariana Adamskiego. 68 – latek 9 marca 2024 roku poruszał się rowerem drogą relacji Dzierzgowo w kierunku miejscowości Zdroje, gm. Stupsk i do chwili obecnej nie powrócił do miejsca zamieszkania, ani nie nawiązał kontaktu z nikim z bliskich.

Prosimy wszystkich, którzy mają jakiegokolwiek informację na temat miejsca pobytu oso-

by prezentowanej na zdjęciu o natychmiastowy kontakt z policjantami z Komendy Po-

wiatowej Policji w Mławie tel. 47-703-62-00 lub z najbliższą jednostką policji, a także pod bezpłatnym numerem telefonu 112.

Opis osoby: 170 cm wzrostu, szczupła budowa ciała, oczy zielone, włosy proste przyczesane na bok. Marian Adamski ubrany był w charakterystyczną żółtą kamizelkę odblaskową i odzież koloru szarego. Mógł poruszać się drogą idąc przy lub jadąc na rowerze koloru szarego z bagażnikiem.

podkom. Aneta Prusik

KRADLI W MARKETACH NA TERENIE MŁAWY, ZAREJESTROWAŁY ICH KAMERY

Wydział Kryminalny mławskiej komendy Policji prowadzi postępowanie, dotyczące przestępstwa kradzieży w dwóch mławskich marketach, do których doszło w lutym. Kamery monitoringu zarejestrowały trzech, działających razem mężczyzn. Kradli artykuły spożywcze, przemysłowe, tekstylne i alkohol. Wartość strat to ponad 3800 zł. Za przestępstwo kradzieży grozi kara do 5 lat pozbawienia wolności.

foto: KPP w Mławie

Osoby, które rozpoznają mężczyzn, widocznych na zdjęciach z monitoringu lub mają informacje, które mogłyby się okazać pomocne

w ustaleniu ich tożsamości, proszone są o pilny kontakt z mławską Policją, tel. 47 703 62 00, 47 703 62 57. Informację można przekazać anonimowo. Można także wystać wiadomość, korzystając ze skrzynki e-mail kppmlawa@ra.policja.gov.pl.

asp.szt. Anna Pawłowska

ZA JAZDĘ PO ALKOHOLU SKONFISKUJĄ AUTO

Od czwartku zaczęły obowiązywać przepisy przewidujące konfiskatę aut pijanym kierowcom. To ma być bat na pijaków za kółkiem, bo mimo surowych kar wiele osób dalej jeździ po alkoholu. Z drugiej strony już mówi się o zmianie tych przepisów.

W walce z pijanymi kierowcami stróżom prawa przybył nowy oręż. 14 marca weszły w życie przepisy, na mocy których kierowcom, którzy zostali przyłapani na prowadzeniu pojazdu pod wpływem alkoholu, będą konfiskowane auta. Taki samochód będzie można potem kupić na licytacji nawet za pół ceny.

Pijany straci auto

W myśl przepisów przepadek auta nastąpi, gdy kierowca będzie miał co najmniej 1,5 promila lub jeśli spowodował wypadek, mając we krwi więcej niż 1 promil alkoholu. W przypadku, gdyby sprawca prowadziłby pojazd stanowiący własność jego pracodawcy, to sąd orzekłby nawiązkę w wysokości co najmniej 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej. Jeśli nie dojdzie do wypadku, sąd może odstąpić od orzeczenia przepadku, jeżeli zachodzi wyjątkowo wypadek uzasadniony szczególnymi okolicznościami.

Konfiskata nie obejmie też pojazdów niemechanicznych. To oznacza, że pijani rowerzyści czy jadący hulajnogami elektrycznymi nie stracą swoich pojazdów, które

foto: AdobeStock

nierzadko są warte więcej niż samochód.

Dodatkowo sąd będzie mógł orzec przepadek pojazdu kierowcy, jeżeli ten spowoduje wypadek, mając od 0,5 do 1 promila. Jednak tu decyzja będzie należała do sędziego. Co to oznacza? Można przypuszczać, że sprawca z dobrą opinią, który ma nieco ponad 0,5 promila alkoholu w organizmie i spowoduje wypadek, w którym poszkodowani odnieśli niegroźne obrażenia, zyska szansę na łagodniejszy wymiar kary i nie straci swojego auta.

A co, gdy pojazd nie stanowi wyłącznej własności sprawcy albo po wypadku nadaje się już tylko do kasacji? Wówczas orzekany będzie przepadek równowartości pojazdu

określonej w polisie ubezpieczeniowej, a w razie jej braku – średniej wartości rynkowej. Podobnie będzie w przypadku, gdy kierowca jechał nie swoim autem. Konfiskata zostanie zamieniona na grzywnę w wysokości aktualnej wartości rynkowej pojazdu.

Co stanie się z autem?

Jak procedura konfiskaty samochodu będzie przebiegać w praktyce? Otóż policja dokona zajęcia samochodu pijanego kierowcy na siedem dni. W tym czasie prokurator wydaje postanowienie o zabezpieczeniu tego pojazdu, a sąd orzeka o jego przepadku na rzecz Skarbu Państwa. Taki pojazd trafi na licytację, w której będzie mógł wziąć udział każdy. Cena wywoławcza na pierwszej licy-

tacji ma wynosić 75 proc. wartości pojazdu ustalonej przez rzeczoznawcę. Jeśli nie znajdzie się nabywca, to cena wywoławcza na drugiej licytacji spada do 50 proc. wartości pojazdu.

Pijani to plaga

Nie zawsze więc pijany kierowca straci samochód. Kara będzie zależała od promili we krwi kierowcy. Zresztą tak działa to także teraz. Od 0,2 do 0,5 promila, a więc po użyciu alkoholu, jest to wykroczenie, ale kierowanie powyżej 0,5 promila, a więc w stanie nietrzeźwości, to już przestępstwo. W całym kraju w 2022 roku zatrzymano 104 tys. nietrzeźwych kierujących, a połowa z nich, bo 57 tys., miała w organizmie ponad 0,5 promila.

14 MARCA WESZŁY W ŻYCIE PRZEPISY, NA MOCY KTÓRYCH KIEROWCOM PRZYŁAPANYM NA PROWADZENIU POJAZDU POD WPŁYWEM ALKOHOLU, BĘDĄ KONFISKOWANE AUTO.

W 2022 roku kierujący samochodami osobowymi, będąc pod działaniem alkoholu, doprowadzili do 923 wypadków, w których zginęły 134 osoby. Ale też pijani rowerzyści, którzy nie będą tracić swoich rowerów, doprowadzili do 159 wypadków, w których zginęło 9 osób.

Ustawa do poprawki

Choć nowe przepisy dopiero co weszły w życie, to już słyhać o ich zmianie. Według pojawiających się informacji resort sprawiedliwości chce odstąpić od obligatoryjnej konfiskaty na rzecz takiej możliwości. To byłaby decyzja sądu, bo przecież każdy przypadek

jest inny. Sąd, dysponując pełną wiedzą, decydowałby o przepadku auta. Trudno jednak powiedzieć, kiedy byłaby nowelizacja ustawy. Jednak trzeba pamiętać, że po uchwaleniu przepisów o konfiskacie pojawiły się też zarzuty, że nie są konstytucyjne. W czym rzecz? W samej konfiskacie auta. Ktoś, kto jedzie niedrogim autem, może spowodować o wiele większe zagrożenie na drodze niż ten w drogiej aucie i na odwrót. A to stan zagrożenia czy też rozmiar wyrządzonych skutków powinny determinować wysokość kary. A w myśl przepisów, które właśnie weszły w życie, im droższy pojazd, tym wyższa kara za jazdę po alkoholu.

Konfiskata aut nie jest tylko polskim pomysłem na walkę z pijakami za kierownicą. W wielu krajach w Europie funkcjonuje takie rozwiązanie, choć tam można stracić auto nie tylko za alkohol, ale też za przekroczenie dopuszczalnej prędkości o 50 km/h, brak OC, kradzież paliwa na stacji (jak w Finlandii) czy nadmierny hałas pojazdu (jak w Szwajcarii). Jeśli idzie konkretnie o alkohol, to takie przepisy obowiązują na Łotwie. Prawo dopuszcza konfiskatę aut pijanym kierowcom również we Włoszech, Francji czy Danii.

Andrzej Mielnicki

PIE: WZROST BEZROBOCIA MA CHARAKTER SEZONOWY

Wzrost bezrobocia ma charakter sezonowy. Jednak od II kwartału bezrobocie ponownie spadnie – wskazano w komentarzu Polskiego Instytutu Ekonomicznego do najnowszych danych GUS dotyczących bezrobocia w styczniu.

Stopa bezrobocia w styczniu 2024 r. wyniosła 5,4 proc. wobec 5,1 proc. miesiąc wcześniej, a liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła 837,1 tys. wobec 788,2 tys. osób miesiąc wcześniej – podał w piątek Główny Urząd Statystyczny.

Jak wskazał w komentarzu do danych GUS analityk zespołu makroekonomii PIE Dawid Sułkowski, stopa bezrobocia w Polsce pozostaje niska na tle re-

gionu – jest na najniższym, po Malcie, poziomie w UE. „Wzrost bezrobocia ma charakter sezonowy. W zimie firmy z branży budownictwa, turystyki czy rolnictwa ograniczają aktywność. W konsekwencji spada popyt na pracowników sezonowych. Najniższe zapotrzebowanie zwykle występuje w lutym. Dlatego stopa bezrobocia rejestrowanego w przyszłym miesiącu może jeszcze minimalnie wzrosnąć – do ok. 5,5 proc. Jednak

foto: Zbigniew Wozniak

od II kwartału bezrobocie ponownie spadnie. Spodziewamy się, że w tym

roku bezrobocie utrzyma się na poziomach nieco wyższych niż w 2023 r.”

– stwierdził analityk PIE.

Dodał, że zapotrzebowanie na nowych pracowników jest niskie. Wyjaśnił, że styczniu pracodawcy zgłosili w urzędach pracy 99,1 tys. nowych ofert pracy, czyli o 7,7 proc. więcej niż rok temu.

„Liczba nowych ofert pracy utrzymuje się od 1,5 roku na zbliżonym poziomie, pomijając wahania związane z pracami sezonowymi. W najbliższych miesiącach powinna jednak wzrosnąć, wraz

z poprawą aktywności gospodarczej. Badania koniunktury sugerują stopniowe odbicie popytu na pracę. Szybki Monitoring NBP wskazuje, że firmy utrzymują prognozy zatrudnienia na dobrym poziomie. Nastroje są jednak zróżnicowane między branżami – najbardziej optymistyczne są firmy transportowe, najmniej górnictwo” – czytamy w komentarzu Dawida Sułkowskiego.

(PAP) Marek Siudaj

Powstanie kościuszkowskie kojarzone jest zazwyczaj z przysięgą Tadeusza Kościuszki na rynku w Krakowie, w dniu 24 marca i bitwą pod Racławicami oraz klęską wojsk polskich pod Maciejowicami, zakończoną wzięciem do niewoli naczelnika powstania. Tymczasem pierwsze próby zbrojnego oporu przeciwko rządowi Targowiczan, a praktycznie rosyjskiego ambasadora Igelstroma, powstały na północnym Mazowszu. Związane były z przeciwstawianiem się akcji redukcji wojska. Jak przedstawiała się sytuacja, okrojonej przez dwa zabory szlacheckiej Rzeczypospolitej?

Po drugim rozbiórze sytuacja polityczna Rzeczypospolitej stawała się coraz bardziej niebezpieczna, ponieważ na dworze carskim w Petersburgu zwyciężyła koncepcja całkowitego ubezwłasnowolnienia kadłubowego już państwa. Jednym z jej przejawów miała być redukcja wojska. Z pozostałych 36 tysięcy żołnierzy zamierzano w Koronie pozostawić tylko 10-12 tysięcy a w Wielkim Księstwie Litewskim 6 tysięcy. Co to w praktyce oznaczało? Oczywiście całkowite pozbawienie państwa możliwości obrony. Tu warto dodać, że państwa sąsiadujące z Polską, miały stałe armie wielokrotnie przewyższające niewielkie siły naszego kraju: w Rosji stała armia liczyła 400 tysięcy, w Prusach 186 000 a w Austrii 300 tysięcy żołnierzy. Sama tylko armia rosyjska dziesięciokrotnie przewyższała niewielkie liczebnie wojsko polskie.

Patrioci skupieni wokół Tadeusza Kościuszki, po kompromitującej postawie króla Stanisława Augusta, który przystąpił do Konfederacji Targowickiej, działający na emigracji, głównie w Lipsku i Dreźnie, postanowili przeciwstawić się polityce niszczenia państwa i planowali wybuch powstania antyrosyjskiego na wiosnę 1794 roku. Na czele postania miał stanąć generał Tadeusz Kościuszko – jako naczelnik cywilny i wojskowy, bohater dwóch kontynentów. Główne postacie zawiązanego w Lipsku Komitetu Emigracyjnego to: zarówno radykał Jakub Jasiński, umiarko-

Przysięga Tadeusza Kościuszki na rynku w Krakowie

wany Ignacy Działyński, ale też ks. Hugo Kollataj, Ignacy Potocki, Stanisław Małachowski i inni.

Tadeusz Kościuszko miał poglądy umiarkowane i był naturalnym przywódcą, mogącym zjednoczyć wszystkich uczestników spisku. Nie dążył do radykalizacji przyszłego powstania, by nie zrażać do niego szlachty, ale też pragnął włączyć do powstania chłopów i mieszczan. Jakie cele zamierzali osiągnąć spiskowcy? Oczywiście ich głównym zamierzeniem było niedopuszczenie do upadku ginącej Rzeczypospolitej. Potwierdzeniem tego były słowa przysięgi Kościuszki, który powiedział wyraźnie, przysięgając na rynku w Krakowie, w dniu 24 marca 1794 roku, że „powierzonej mi władzy na niczyj prywatny ucisk nie użyję, lecz jedynie jej dla obrony całości granic, odzyskania samodzielności Narodu i ugruntowania powszechnej wolności używać będę”.

Celem była więc obrona granic i niepodległość Rzeczypospolitej. Ale czy rzeczywiście spiskowcy w Saksonii wierzyli w taką możliwość? Czy raczej chodziło o coś innego. Doskonale zdawano sobie

REFLEKSJE O POWSTANIU KOŚCIUSZKOWSKIM I EPIZODZIE MŁAWSKIM

W TYM ROKU PRZYPADA 230 ROCZNICA WYBUCHU POWSTANIA KOŚCIUSZKOWSKIEGO, KTÓRE MOŻNA NAZWAĆ OSTATNIĄ PRÓBĄ RATOWANIA RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ, NIESTETY ZAKOŃCZONĄ TRAGICZNIE. BYŁ TO NIEUDANY AKT ROZPACZY PRZED OSTATECZNYM ROZBIÓREM PAŃSTWA, KTÓRE JESZCZE STO DWADZIEŚCIA LAT TEMU UCHODZIŁO ZA POTĘŻNE, KTÓRE UCHRONIŁO PAŃSTWA EUROPY ZACHODNIEJ PRZED NAWALĄ TURECKĄ I SPODZIEWANĄ ISLAMIZACJĄ.

sprawę z przewagi militarnej Rosji i Prus, braku możliwości interwencji w sprawie Polski choćby jednego państwa europejskiego, więc zakładano, że jednym z celów spisku i wystąpienia zbrojnego w 1794 roku będzie załóżenie, aby „starać się ratować ginącą ojczyznę,

albo przynajmniej zdobyć się na jakie wspaniałe wysilenie, które by zmazało hańbę dzisiejszego pokolenia”. To wspaniałe wysilenie, czyli powstanie, które nie koniecznie musiało doprowadzić do zrzucenia rosyjskiej kurlateli, więc było celem. Bardzo ważne było po-

kazanie narodom Europy, że Polacy bez walki, nie godzą się na upadek swojej Ojczyzny. Rozgąłziony spisek w Polsce na początku 1794 roku został częściowo wykryty i niektórzy z jego członków musieli albo emigrować za granicę, albo nie dać się aresztować.

Jednym ze spiskowców w kraju był brygadier Antoni Józef Madaliński – dowódca 1 Wielkopolskiej Brygady Kawalerii Narodowej, liczącej 1200 – 1300 żołnierzy, stacjonującej w kilku miejscowościach w okolicach Ostrołki. Aby nie dopuścić do redukcji stanu etatowego brygady Madaliński już 12 marca wyruszył na jej czele wraz ze szwadronem porucznika Zielińskiego, a także patriotycznie nastawionych ochotników szlacheckich, wzdłuż granicy pruskiej w kierunku Przasnysza. Marsz zbuntowanych oddziałów nie był łatwy, ponieważ odbywał się w czasie wiosennych roztopów w trudnym lesistym terenie.

Jaką rolę w wybuchu powstania miał do spełnienia Madaliński. Według prof. Zofii Zielińskiej bunt Madalińskiego i jego marsz wzdłuż granicy pruskiej miał przyciągnąć znaczne siły rosyjskie, które stacjonowały w różnych częściach Polski. Tym samym umożliwić przygotowania do insurekcji w Krakowie. Tak rzeczywiście się stało. Ambasador rosyjski wysłał przeciw Wielkopolskiej Brygadzie Narodowej znacznie większe zgrupowanie wojskowe niż wy-

magala tego sytuacja. Na szczęście nie doszło do walki. Rosjanie nie potrafili zlokalizować brygady. Inni badacze twierdzą, że Madaliński przyspieszył tylko wybuch powstania, mimo że nie ukończono wszystkich przygotowań do działań zbrojnych.

W Przasnyszu do brygady przyłączyło się kilkunastu Kurpiów oraz myśliwych, przemytników, z których dowódca utworzył oddziałek kurpiowskich strzelców pieszych. Do Mławy przybył Madaliński 14 marca. Władze miejskie i mieszkańcy miasta przyjęli strudzonych żołnierzy owacyjnie. Po zaprowiantowaniu i krótkim odpoczynku powstał plan zaatakowania stacjonujących w Szrensku huzarów pruskich. Korzystając z mławskich przewodników i 12 mieszczan z siekierami dla zrąbania słupów granicznych, nocą z 14 na 15 marca 5 szwadronów Madalińskiego wzięło udział w napadzie na garnizon pruski. Po krótkiej walce, w której Prusacy stracili 10 żołnierzy, do niewoli wzięto półszwadron huzarów ppłk. Tumplinga wraz z dowódcą. Tylko 13 huzarom udało się uciec do Działdowa, gdzie wszczęto alarm. Po tym sukcesie Madaliński wraz z brygadą pomaszerował do Raciąża i dalej do Wyszogrodu. Z Mławy kilkunastu mieszczan zaciągnęło się na ochotnika do brygady.

W tym miejscu należy dodać, że mławianie jako przewodnicy przyczynili się walcie do zaatakowania pruskiego garnizonu w Szrensku. Oddziały polskie dokonując tego ataku przekroczyły granicę pruską, ustanowioną po II rozbiorze i dokonały ataku na oddział obcego państwa. Był to pretekst dla rządu pruskiego do wkroczenia na tereny północnego Mazowsza i jego okupacji. Rozkaz datowany na 20 marca wydał osobiście król pruski Fryderyk Wilhelm. Wojska pruskie wkroczyły na tereny północnego Mazowsza. 24 kwietnia 2 dywizja pruska operująca z Nidzicy zajęła Mławę. Prusacy okupowali Mazowsze Północne do linii Narwi.

Czy były to działania dobrze przemyślane? Chyba nie. Przecież niewielki oddziałek pruski w Szren-

Brygadier Antoni Józef Madaliński

sku w żadnym przypadku nie zagrażał brygadzie Madalińskiego. Być może niechęć do Prusaków była tak duża, że postanowiono dokonać napadu dla podniesienia morale wojska. Zwycięska potyczka zawsze wzmacnia poczucie własnej wartości.

Brygadier Antoni Józef Madaliński urodził się w 1739 roku w Porowie w Ziemi Sieradzkiej. Pochodził ze średniej szlachty. Był uczestnikiem Konfederacji Barskiej. W 1770 roku walczył na Mazowszu Północnym w oddziałach Józefa Sawy-Calińskiego. Posłował na Sejm Czteroletni z województwa gnieźnieńskiego. Będąc zwolennikiem reform należał do Zgromadzenia Przyjaciół Konstytucji 3 Maja. W 1792 roku został brygadierem I Wielkopolskiej Brygady Kawalerii Narodowej na czele której walczył w wojnie polsko-rosyjskiej w obronie Konstytucji 3 Maja.

Brał czynny udział w Insurekcji Kościuszkowskiej. Awansowany przez naczelnika do stopnia generała majora a następnie lejtnanta. Uczestniczył w bitwie pod Racławicami i Szczekocinami a następnie w obronie Warszawy. Na czele swojej brygady aktywnie przyczynił się do rozwoju antypruskiego powstania w Wielkopolsce, wchodząc w skład korpusu Jana Henryka

Dąbrowskiego. Po upadku powstania udał się do Galicji. W 1795 roku został aresztowany przez Austriaków i wydany Prusakom. Zmarł 19 lipca 1804 roku w dziedzicznym majątku Borowe. Został pochowany w kościele św. Apostołów Piotra i Pawła w Przybyławie.

Kopiec Kościuszki w Mławie

Jeszcze jeden wątek z trudnych dni Insurekcji Kościuszkowskiej warty jest podkreślenia. Kiedy w sierpniu 1794 roku wybuchło powstanie antypruskie w Wielkopolsce, na północnym Mazowszu okupowanym przez Prusaków również doszło do zbrojnych działań przeciwko agresorowi. W okolicach Mławy i Szrenska działał jeden z najliczniejszych oddziałów powstańczych, dowodzony przez Józefa Rokitnickiego, liczący według danych pruskich, przesadnie obliczanych na około 3 tysięcy ludzi. Składał się głównie

z drobnej zaściankowej szlachty. Nie jest wykluczone, że w jego składzie znajdowali się również ochotnicy z Mławy.

Bitwa pod Maciejowicami, stoczona 10 października 1794 roku, zakończyła się wielką porażką oddziałów powstańczych dowodzonych przez Kościuszkę. Był to praktycznie koniec militarnych zmagania o niepodległość Rzeczypospolitej. Ranny Kościuszko został wzięty do niewoli. Resztki wojska polskiego, które schroniły się w Warszawie, nie miały żadnych szans na pokonanie wojsk rosyjskich, którymi dowodził najwybitniejszy generał tych czasów - Aleksander Suworow. Po szturmie Pragi w dniu 4 listopada, gdzie wojska rosyjskie dokonały rzezi ludności cywilnej, następnego dnia oddziały polskie znajdujące się w Warszawie skapitulowały. 16 listopada w obozie rosyjskim pod Radoszycami nowy naczelnik powstania - Tomasz Wawrzecki rozwiązał powstańcze oddziały i ogłosił kapitulację Insurekcji Kościuszkowskiej. Zakończyła się ostanía próba ratowania, przy pomocy działań zbrojnych, istnienia Rzeczypospolitej szlacheckiej.

Próbując ocenić powstanie kościuszkowskie zawsze zadajemy sobie pytanie: czy miało szan-

se powodzenia, czy był to tylko symboliczny zryw mający udowodnić głównie rodakom i Europie, że Polacy bez walki nie poddają się obcym i wrogim państwom, dążącym do likwidacji ich ojczyzny. Z militarnego i politycznego punktu widzenia nie było żadnych szans na zwycięstwo. Praktycznie żadne państwo ówczesnej Europy nie było skłonne do interwencji w sprawie Polski. Zagroženiem dla ładu w Europie była rewolucyjna Francja i na niej monarchowie Europy skupiali uwagę. Kolejne pytanie: czy Tadeusz Kościuszko był właściwym wodzem powstania. Opinie są jak zwykle różne. Chyba najbardziej trafna jest wypowiedź znakomitego historyka Szymona Askenazego, który ocenił Kościuszkę, moim zdaniem trafnie, pisząc „Wszak on wojskowym ni politycznym nie był geniuszem. Po wygranej Racławic, przegrał Szczekociny i Maciejowice. Mylił się tylekroć na rzeczach i ludziach. A jednak o niego, bezsilnego biednego starca, jeszcze spierali się Napoleon i Aleksander, najwięksi mocarze świata. A jednak on został jednym z nieśmiertelnych bohaterów ludzkości. Czemu? Bo imię jego jest Polska”.

Już wtedy część spiskowców zdawała sobie sprawę z tego, że niepodległość Polski może

być obroniona jedynie w korzystnej sytuacji politycznej, w której państwa zaborcze znajdują się po przeciwnych stronach ogólnego konfliktu europejskiego. Jednym z nich był Stanisław Małachowski. Powstanie, które mimo wszystko wybuchło, spełniło swoje zadanie. Zmazało hańbę biernej postawy Polaków wobec wroga mocarstwa. Symbolem takiej postawy była Konfederacja Targowicka.

Na koniec warto przypomnieć, że w 100 rocznicę śmierci Kościuszki, w 1917 roku powstał na mławskiej Wólce kopiec jemu poświęcony, usypany z inicjatywy ks. Ignacego Krajewskiego. Na frontonie kościoła farnego św. Trójcy wmurowana została tablica poświęcona naczelnikowi powstania. Jedną z większych ulic w mieście nosi nazwę Tadeusza Kościuszki. Nie mamy natomiast ulicy brygadiera Antoniego Madalińskiego. Pamięć o powstaniu kościuszkowskim w Mławie jest żywa. Corocznie stowarzyszenia działające w mieście, władze miejskie i powiatowe, uczniowie szkoły podstawowej na Wólce i mieszkańcy Mławy, składają kwiaty, zapalają znicze pamięci przed kopcem Tadeusza Kościuszki.

Dr Leszek Arent członek zarządu
Towarzystwa Przyjaciół
Ziem Mławskiej

Nie miała w życiu łatwo

Justyna Matusiak jest mamą trójki dzieci: 20-letniego Adriana, 16-letniej Iwony i 6-letniego Michała. To kobieta niezwykła, skromna, ale bardzo ciepła i odważna. Ma w sobie wiele wewnętrznej siły, by przezwyciężać problemy. Ma też swoją pasję, która pozwala jej oderwać się od zmartwień i kłopotów. To jej odskocznia od trudnej codzienności...

— Życie mnie nigdy nie rozpieszczało — opowiada pani Justyna. — W moim rodzinnym domu królował alkohol. Z siostrą musiałyśmy sobie same dawać radę. Po skończonej szkole podstawowej zaczęłam uczyć się w technikum. Niestety dzieci wyśmiewały się ze mnie, że jestem biedna, że nie stać mnie na wiele rzeczy, które one miały. Było mi przykro, wystydziłam się biedy i zrezygnowałam ze szkoły.

Pani Emilia poszła do pracy, poznała pierwszego męża i urodziła dwójkę dzieci. W małżeństwie nie układało się dobrze... Nie chce jednak wspominać tamtych lat. Było trudno, ale chciała, żeby dzieci miały normalny dom, więc odeszła z nimi od męża. Rozwiodła się. Aby zapewnić dzieciom godne życie, kobieta bardzo dużo pracowała.

Po kilku latach poznała swojego drugiego męża. Pobrali się i na świecie pojawiło się najmłodsze dziecko — Michaś.

— Myślałam, że w końcu i do mnie uśmiechnęło się słońce — wspomina. — Kupiliśmy mieszkanie i przeprowadziliśmy się na swoje. Ale jak to w życiu bywa, nigdy nie może być zbyt dobrze... Okazało się, że nasz synek ma autyzm. Początkowo Michaś rozwijał się bardzo dobrze, był wspaniałym dzieckiem, zaczął chodzić w wieku 9 miesięcy, mówił... Niestety w wieku dwóch lat przestał jeść i nie mówił, zaczął wszystkiego się bać. Jeździliśmy po różnych lekarzach, jeden potraktował nas jak patologię. Było mi strasznie przykro, zaczęliśmy jeździć i szukać pomocy. W końcu padła diagnoza: autyzm. W takiej chwili człowiek nie wie, co ma zrobić i co powiedzieć. Trudno się z tym pogodzić. Byliśmy jednak pewni, że musimy walczyć o sprawność i szczęście naszego dziecka.

MARZĘ, BY SYN BYŁ SZCZĘŚLIWY, A LUDZIE ŻYCZLIWSI

Pani Justyna chciałaby, żeby ludzie byli bardziej życzliwi dla osób autystycznych

Walka o szczęście synka

Życie całej rodziny się zmieniło, szczególnie dla pani Justyny. Kobieta cały czas zajmuje synem, jeździ z nim na rehabilitację i do lekarzy. Mąż i dzieci wspierają ją po powrocie do domu. Michaś cały czas uczy się funkcjonować w relacjach z innymi ludźmi, trudno mu zaakceptować nagle zmiany. Jego mama zwraca uwagę, że osób z autyzmem nie powinno się postrzegać przez pryzmat niedomagań, ale poprzez zainteresowania i pasje, które pomagają im w nawiązaniu nici porozumienia ze światem. Pani Justyna podjęła walkę ze stereotypowym patrzeniem na autystów jako na osoby żyjące z dala innych, odizolowane od społeczeństwa.

— Chciałabym, żeby to się zmieniło. Nie tylko dla naszego synka, ale także dla innych osób zmagających się z tą chorobą — tłumaczy. — Kiedy

chciałam zapisać synka do miejscowego przedszkola, powiedziano mi, że nie ma miejsc. Taka była oficjalna odpowiedź, a tak naprawdę okazało się, że inni rodzice nie wyrazili zgody. Jakiś czas później dla innych dzieci miejsce

od nas. A przecież autyzm nie jest chorobą zakaźną!

Negatywne reakcje otoczenia wynikają z niewiedzy i braku zrozumienia dla sposobu postrzegania rzeczywistości przez autystów, przez co mylnie rozumie się ich zachowa-

MÓWI SIĘ, ŻE NA AUTYZM SIĘ NIE CHORUJE, AUTYZM SIĘ MA. DZIECI ZE SPEKTRUM AUTYZMU NIE RÓŻNIĄ SIĘ WYGLĄDEM OD SWOICH RÓWIEŚNIKÓW. RÓŻNI ICH JEDYNIJE TO, CO W ŚRODKU – GŁĘBOKA PUSTKA BĄDŹ BOGACTWO PRZEŻYĆ WEWNĘTRZNYCH. — TRUDNE JEST ŻYCIE Z AUTYSTYCZNYM DZIECKIEM, JEDNAK KAŻDY JEGO UŚMIECH CZY PRZYTULENIE DAJE SIŁĘ DO DALSZEJ WALKI — MÓWI PANI JUSTYNA, MAMA AUTYSTYCZNEGO CHŁOPCA.

w przedszkolu się znalazło. Są ludzie, którzy nas akceptują, wspierają, ale są też osoby, które izolują się

nia. Jak opowiada pani Justyna, zdarza się, że ludzie zwracają jej uwagę na „nieodpowiednie”

zachowanie dziecka bądź zniesmaczeni kręcą głową. Choć takie przypadki nie zdarzają się zbyt często, to jednak zawsze sprawiają ból rodzicom.

— Zdarza się, że inni rodzice dziwnie patrzą na moje dziecko, zwracają uwagę, że źle się zachowuje. To bardzo przykro — mówi. — Kiedyś weszliśmy do sklepu i mały zaczął krzyczeć, a jakaś kobieta od razu do mnie powiedziała: „Czego ten dzieciak tak się drze?”. Odpowiedziałam jej spokojnie: „Przepraszam, mamy autyzm”. Brakuje tolerancji. Takie dzieci tego nie rozumieją, spotykają się z krytyką, a później bardzo to przeżywają. Zdarza się, że Michaś potem płacze lub krzyczy.

Rękodzieło lekiem na stres

Pani Justyna w wolnych chwilach, choć jest ich niewiele, poświęca się swojej pasji. Talent odkryła w sobie w czasie, kiedy wykryto chorobę synka. Kiedy chłopiec zasypia, ona siada przy stole i wyczarowuje piękne ozdoby i przedmioty. Okazuje się, że ze zwykłej gazety można stworzyć cuda! Wystarczy kartka, żeby wyczarować niezwykle kształt. Pani Justyna pięknie ozdabia szklane kieliszki, pucharki i wazon, plecie z papierowej wikliny zwierzątka, serca i wiele innych ozdób, a z materiałów powstają kolorowe kwiaty. Nawet ziarenka kawy się przydają. Spod jej magicznych rąk wychodzą niepowtarzalne rzeczy.

— To taka moja odskocznia, chwila zapomnienia o szarej rzeczywistości — zdradza. — Początki nie były łatwe, ale wiele technik podpatrzyłam w internecie. Kiedyś robiłam na drutach i szydełkowałam, teraz wolę papierową wiklinę, decoupage czy prace ze wstążek. Przy tych robótkach się wyciszam. Mój mąż mówi, że w każdej z prac jest więcej moich lez niż lakieru.

Rękodzieło pozwala nauczyć pokory i ogromnej cierpliwości, uświadamia, że każdy z nas przy odrobinie chęci jest w stanie wyczarować coś z niczego.

— Każda z moich prac jest wykonana z największą starannością — zapewnia. — Wkładam w nią mnóstwo pracy i serca. I każda jest niepowtarzalna. Mam wie-

AUTYZM TO ZABURZENIE NEURORÓZWOJOWE, ZWIĄZANE Z NIEPRAWIDŁOWĄ PRACĄ MÓZGU. AUTYSTY MAJĄ TRUDNOŚCI W ZAKRESIE RELACJI SPOŁECZNYCH, POROZUMIEWANIA SIĘ, WYOBRAŹNI, SZTYWNOŚCIĄ ZACHOWAŃ.

le pomysłów, chciałabym się jeszcze sporo nauczyć, spróbować nowych technik. Cieszę się, że moje prace pomagają też chorym osobom. Przekazuję swoje wyroby fundacjom. Uważam, że trzeba innym pomagać. Miło mi też, jak widzę, że na widok moich wyrobów ludzie się uśmiechają. Warto mieć taką pasję, bo radość z każdego dzieła oraz możliwość wręczenia go bliskiej osobie daje nieocenioną satysfakcję, dumę i radość. Moja pasja wiąże się z różnych tragedii życiowych — podkreśla.

Choroba syna zmieniła ich życie

Zdiagnozowanie u Michała autyzmu było dla rodziny ciosem, z którego do tej pory się nie otrząsnęli. Są też potwornie zmęczeni... Ostatnie lata żyją tylko autyzmem. Kontakty towarzyskie się pourywały, bo nie mają czasu na spotkania. Opieka nad dzieckiem autystycznym jest szalenie absorbująca. W codziennych obowiązkach bardzo pomaga rodzeństwo Michała.

— Michał wstaje bardzo wcześnie, bo już po 5 rano jest na nogach — opowiada pani Justyna. — Ma wiele swoich przyzwyczajęń. Ale mimo choroby jest wspaniałym dzieckiem. Kiedy się przytula i mówi „kocham cię”, wynagradza nam wszystkie stresy, trudy i smutki... Marzę tylko, aby ludzie byli bardziej życzliwi dla osób chorych i ich opiekunów. Chciałabym, żeby w dorosłym życiu sobie poradził i aby był, mimo wszystko, szczęśliwy.

Joanna Karzyńska

TU WARTO BYĆ I MIŁO SPĘDZIĆ CZAS!

KOLEJNY AKTYWNY TYDZIEŃ W MŁAWIE PRZED NAMI. PODPOWIADAMY NASZYM CZYTELNIKOM ORAZ TURYSTOM CO DZIEJE SIĘ W NASZYM POWIECIE W NAJBLIŻSZYM CZASIE. JAK I GDZIE MOŻNA AKTYWNI I CIEKAWIE SPĘDZIĆ CZAS.

Mława 20 marca

Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Oczyszczalni Ścieków „Wod-Kan” Sp. z o.o. w Mławie zaprasza młodych mieszkańców Mławy uczących się wtutejszych szkołach podstawowych do udziału w konkursie na rysunek lub plakat „Woda dla pokoju”. Artystyczne zmagania swoim patronatem objął Burmistrz Miasta Mława.

Zadaniem uczestnika jest zaprojektowanie rysunku lub plakatu promującego oszczędzanie i racjonalne korzystanie z wody. Prace powinny być wykonane w formacie A4 (pionowo lub poziomo), a technika ich wy-

konania jest dowolna. Należy je nadsyłać w zaklejonej kopercie na adres organizatora (ul. Płocka 106, 06-500 Mława) z dopiskiem: Konkurs plastyczny pn. „Woda dla pokoju”, bądź przynosić osobiście do sekretariatu Wod-Kan-u, do 20 marca 2024 r. do godz. 15:00. Koperta powinna zawierać: pracę, wypełniony kwestionariusz osobowy oraz pisemną zgodę na przetwarzanie danych osobowych.

Komisja konkursowa wyłoni laureatów miejsc I, II i III, którym zostaną wręczone nagrody rzeczowe. Pozostali uczestnicy otrzymają nagrody pocieszenia.

Mława 22-23 marca

Mławianie uczczą 230. rocznicę wybuchu powstania kościuszkowskiego. W planach obchodów przewidziano uroczystość przy kopcu przy ul. Kościelnej w piątek 22 marca o godz. 12:00 oraz prelekcje historyczne w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w sobotę 23 marca o 13:00.

Mława 23 marca

Klub Sportowy Marlin Mława i Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie zapraszają na V Otwarte Mistrzostwa Północnego Mazowsza w Pływaniu

w sobotę 23 marca 2024 r. w krytej pływalni w Mławie..

Mława 24 marca

W Niedzielę Palmową – 24 marca – w parku miejskim w Mławie już po raz drugi odbędzie się wielkie Jajobranie. Do uczestnictwa zapraszamy wszystkie dzieci. Ich zadaniem będzie zebranie jak największej liczby czekoladowych jajek, które zostaną wcześniej ukryte na terenie parku. Zabawa rozpocznie się o godzinie 13.00. W tym roku przewidujemy specjalną strefę zbierania jajeczek dla najmłodszych dzieci.

W trakcie wydarzenia usmażymy jajecznicę z kilkuset jajek i rozstrzygniemy międzyszkolny konkurs na gigantyczną pisankę! Mamy dla Was również coś specjalnego: inaugurację mławskiej ciuchci turystycznej – po raz pierwszy będzie można się nią przejechać po naszym mieście.

To jednak nie wszystko – będzie można też m.in. sprawdzić się w konkursach zręcznościowych z użyciem jajek, pomalować twarz, zrobić sobie zdjęcie z jedną z żywych maskotek spacerujących po parku, a na koniec włączyć się we wspólne malowanie gigantycznego

styropianowego jaja, które, podobnie jak pozostałe pisanki, będzie zdobić park w okresie wielkanocnym.

Organizatorem wydarzenia jest Miejski Dom Kultury. Współorganizatorzy: Urząd Miasta Mława, Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej, Miejska Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Hufiec ZHP Mława, Centrum Usług Społecznych oraz Stowarzyszenie Działamy dla Mławy.

Mława

Klub Zgrana Mława zaprasza na Planszówkowe Piątki – cykliczne spotkania w Miejskim Domu Kultury w Mławie dedykowane miłośnikom gier planszowych. Przyjść może każdy, bez względu na wiek, po uprzednim zapisaniu się pod nr tel. 23 654 35 85 (liczba miejsc ograniczona). Spotkania rozpoczynają się o godz. 17:00.

Mława

Cały czas do wspólnego rekreacyjnego biegania (nie na wyścigi) w ramach spotkań z cyklu „Biegaj w Mławie” zachęca Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mławie. Treningi są organizowane w soboty o 9:00 na powietrzu lub w obiektach zamkniętych. Zajęcia są prowadzone pod okiem wykwalifikowanych trenerów.

oprac. JK

ELIMINACJE DO XXI MISTRZOSTW WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO STRAŻAKÓW W HALOWEJ PIŁCE NOŻNEJ

W dniu 11 marca 2024 roku w Płońsku odbyły się Eliminacje do XXI Mistrzostw Województwa Mazowieckiego Strażaków w halowej piłce nożnej.

W turnieju udział wzięło 6 drużyn, które rozegrały mecze w systemie „każdy z każdym”. Drużyna z KP PSP w Mławie wygrała wszystkie mecze, a tym samym zakwalifikowała się do XXI Mistrzostw Województwa Mazowieckiego Strażaków w Piłce Nożnej 6-osobowej.

Klasyfikacja końcowa przedstawia się następująco:

I miejsce – KP PSP w Mławie,
II miejsce – KP PSP w Płońsku,

III miejsce – KP PSP w Nowym Dworze Mazowieckim,
IV miejsce – KP PSP w Płocku,
V miejsce KP PSP w Żurominie,
VI miejsce KP PSP w Sierpcu.

Na zakończenie turnieju wręczono pamiątkowe puchary oraz dyplomy. Dla najlepszego strzelcy turnieju dyplom powędrował do Kamila Bartkowskiego z KP PSP w Mławie, który strzelił 7 bramek.

mt. asp Mariusz Lubański
– KP PSP w Mławie

Wiele danych statystycznych, suchych i w miarę obiektywnych, jasno wskazuje na zaburzoną równowagę płci na przestrzeni czasu. Wskazuje też, jak powolny jest postęp w tej kwestii. Zakorzenione w patriarchalnych normach i tradycjach — prawa kobiet są wciąż łamane i mają szkodliwe, negatywne konsekwencje dla osobistego, ekonomicznego i przyszłego dobrostanu kobiet i dziewcząt, ich rodzin i całej społeczności. Ile jeszcze pokoleń potrzeba, aby kobiety i dziewczęta mogły skorzystać ze swoich praw?

Magda Gessler

Polityka

W ciągu ostatnich 25 lat reprezentacja polityczna kobiet na świecie podwoiła się. Jednak oznacza to jedynie około 1 na 4 mandatów w parlamentach świata, które obecnie zajmują kobiety. Jesteśmy w dalszym ciągu znacząco niedostatecznie reprezentowane na najwyższych stanowiskach politycznych. W październiku 2019 r. głowami państwa było tylko 10 kobiet i 13 szefów rządów w 22 krajach, w porównaniu z czterema głowami stanu i ośmioma premierami w 12 krajach w 1995 r.

Praca

W czerwcu 2019 r. lista Fortune 500 osiągnęła kamień milowy z największą liczbą kobiet na stanowiskach dyrektorów generalnych w historii. Chociaż każdy zysk jest zwycięstwem, całość przedstawia ponury obraz: spośród 500 dyrektorów naczelnych zarządzających najbardziej dochodowymi firmami — kobiety to tylko nieco poniżej 7 procent.

Różnice w aktywności zawodowej ze względu na płeć wśród dorosłych w wieku produkcyjnym (od 25 do 54 lat) utrzymywały się na stałym poziomie przez ostatnie 20 lat. Lepsza edukacja kobiet w niewielkim stopniu przyczyniła się do zmiany głęboko zakorzenionej segregacji zawodowej w krajach rozwiniętych i rozwijających się. Kobiety w dalszym ciągu wykonują nieproporcjonalnie dużą część bezpłatnej opieki i prac domowych.

ILE KOBIET W STATYSTYCE?

PEŁNE I RÓWNE UCZESTNICTWO KOBIET WE WSZYSTKICH ASPEKTACH ŻYCIA SPOŁECZNEGO JEST PODSTAWOWYM PRAWEM CZŁOWIEKA. TYLE TEORIA. W PRAKTYCE NA CAŁYM ŚWIECIE, OD POLITYKI PO PRACĘ I ROZRYWKĘ, DZIEWCZĘTA I KOBIETY W DUŻEJ MIERZE NIE SĄ DOSTATECZNIE REPREZENTOWANE.

Kultura i nauka

Nagroda Nobla od 1901 r. została przyznana dotychczas 965 osobom. Tylko 65 zwycięzców to kobiety. Marie Curie została pierwszą kobietą-laureatką w 1903 r., kiedy wraz z mężem zdobyła wspólną Nagrodę w dziedzinie fizyki. Osiem lat później otrzymała indywidualną nagrodę w dziedzinie chemii — co czyni ją jedyną kobietą w historii, która dwukrotnie zdobyła Nagrodę Nobla. Chociaż na przestrzeni dziejów kobiety stały za wieloma odkryciami naukowymi, zaledwie 30 procent badaczy na całym świecie i 35 procent wszystkich studentów studiujących na kierunkach związanych ze STEM (ang. science, technology, engineering, mathematics: nauka, technologia, inżynieria i matematyka) — to kobiety.

Dziennikarstwo

Jeśli chodzi o równość mężczyzn i kobiet w mediach informacyjnych, postęp praktycznie się zatrzymał. Według największego badania dotyczącego wizerunku, udziału i reprezentacji kobiet w mediach

informacyjnych, przeprowadzonego na przestrzeni 20 lat w 114 krajach, jedynie 24 procent osób, o których słyszano, czytano lub oglądano w gazetach, wiadomościach telewizyjnych i radiowych — to były kobiety. Szklany sufit wciąż obejmuje też reporterki w nagłówkach gazet i doniesieniach z serwisów informacyjnych: według stanu na 2012 r. 37 procent artykułów zgłoszonych przez kobiety; kolejne badania przeprowadzone dekadę później nie wykazały żadnych zmian. Pomimo demokratyzujących obietnic, jakie niosą ze sobą media cyfrowe, słaba reprezentacja kobiet w tradycyjnych mediach informacyjnych znajduje również odzwierciedlenie w wiadomościach cyfrowych: te przygotowane przez kobiety stanowią jedynie 26 procent wszystkich zamieszczanych wiadomości internetowych i doniesień medialnych. Tylko 4 procent wiadomości tradycyjnych i cyfrowych wyraźnie kwestionuje stereotypy dotyczące płci — a to właśnie one wraz z niedostateczną reprezentacją kobiet w me-

diach odgrywają znaczącą rolę w kształtowaniu szkodliwych postaw wynikających z braku szacunku i przemocy wobec kobiet.

Rozrywka

Podobnie jak inne formy mediów, film i telewizja mają ogromny wpływ na kształtowanie kulturowego postrzegania i postaw wobec płci. Są kluczem do zmiany narracji w dyskursie o równości płci. Jednak analiza popularnych filmów w 11 krajach wykazała na przykład, że 31 procent wszystkich mówiących postaci to kobiety, a tylko 23 procent ma główną bohaterkę-kobietę. I liczba ta ściśle odzwierciedla odsetek kobiet filmowców (21 procent).

Rażącą niedostateczną reprezentację kobiet w przemyśle filmowym jasno widać też w statystykach nagród filmowych. W 96-letniej historii Oscarów, tylko pięć kobiet było kiedykolwiek nominowanych w kategorii Nagroda dla najlepszego reżysera. Jane Campion pozostaje jedyną kobietą-reżyserką, która w swojej 72-letniej historii zdobyła najwyższą,

najbardziej prestiżową nagrodę festiwalu filmowego w Cannes: Złotą Palmę. Jedynymi innymi kobietami, które otrzymały tę nagrodę — ale wspólnie — były aktorki Adèle Exarchopoulos i Léa Seydoux oraz reżyser filmu Abdellatif Kechiche. Jeśli obraz jest wart tysiąca słów, przesłanie jest warte milion: jeśli mamy zmienić stereotypowe wyobrażenia o płci i odzwierciedlić rzeczywistość kobiet, potrzebujemy więcej kobiet w filmie, na ekranie i poza nim.

Sport

Sport ma moc inspirowania zmian i przełamywania stereotypów dotyczących płci — a kobiety dekadę po dekadzie pokazują, że są tak samo zdolne, odporne i silne jak mężczyźni pod względem fizycznym, ale także strategicznym, jako liderki i osoby zmieniające reguły gry. Ale w pierwszych nowożytnych igrzyskach olimpijskich w 1986 r. kobiet nie było. W kolejnych było ich 22, a mężczyzn — 975. Dziś igrzyska olimpijskie stały się największą imprezą sportową na świecie, w której równość płci rzeczywiście działa. Na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio w 2020 r. liczba zawodniczek była prawie równa liczbie zawodników. Dążenie do równości płci w ostatnich latach w Ruchu Olimpijskim nabrało tempa, częściowo dzięki postępowym inicjatywom Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego (MKOl). Liczba zawodniczek znacznie wzrosła: z 34 procent całkowitej liczby

kobiet w Atlancie w 1996 r. do nowego rekordu wynoszącego 48 procent w Tokio w 2020 r. oraz zobowiązania do osiągnięcia pełnej równości płci na Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu w 2024 r.

Jednak mimo postępu kobiety w niektórych częściach świata nadal są wykluczane z niektórych dyscyplin sportowych i na całym świecie otrzymują znacznie niższe wynagrodzenie i nagrody pieniężne niż mężczyźni.

Sztuka kulinarna

Mimo że kobietom przypisano główne role w domowej kuchni, wyższe szczeble branży restauracyjnej pozostały stosunkowo zamknięte dla kobiet-kucharzy. Kobiety często muszą przezwyciężyć dyskryminację i odnaleźć się w kulturze, która zarówno gloryfikuje męskość, jak i milcząco toleruje molestowanie. W połączeniu z długimi, nieprzewidywalnymi i nieelastycznymi godzinami pracy, nieprzyjazną polityką rodzinną i opieką nad dziećmi oraz niższymi wynagrodzeniami — kobiety rozpoczynające działalność restauracyjną stają przed ogromnymi wyzwaniami. Liczby potwierdzają tę historię: obecnie niecałe 4 procent szefów kuchni z trzema gwiazdkami Michelin (najwyższa ocena, jaką można uzyskać) w wybitnym przewodniku po restauracjach — to kobiety.

Ot, suche dane statystyczne... **Magdalena Maria Bukowiecka**

Korzystałam z danych ONZ.

Maria Skłodowska-Curie, portret Noblowski, 1903 rok

Żeby lepiej się komunikować

Wielu z nas uważa za oczywistość zdolność mówienia, komunikowania się i połykania. Ale ci z nas, którzy doświadczają wielu patologii mowy, rozumieją, ile czasu potrzeba, aby skutecznie się komunikować. Mało kto wie, że istnieje cała dyscyplina zwana logopedią lub patologią mowy i języka, której celem jest pomaganie osobom w każdym wieku w przezwyciężaniu zaburzeń mowy, języka, komunikacji i połykania. Patologia języka mowy koncentruje się na zapobieganiu i leczeniu powszechnych zaburzeń, które wpływają na zdolność danej osoby do komunikowania się.

Logopeda jest ważny!

Logopedia znana również jako lub patologia mowy i języka — to dyscyplina zdrowotna i akademicka zajmująca się oceną, leczeniem i profilaktyką zaburzeń komunikacji, w tym zaburzeń języka ekspresyjnego, zaburzeń głosu, zaburzeń brzmienia mowy, niepełności mowy. Logopedia pomaga w przypadku pragmatycznego upośledzenia językowego i trudności w komunikacji społecznej, a także na zaburzenia połykania. Dziedziną patologii mowy i języka zajmuje się klinicysta znany jako logopeda, patolog mowy i języka lub terapeuta mowy i języka. Logopedzi odgrywają również ważną rolę w badaniach przesiewowych, diagnozowaniu i leczeniu zaburzeń ze spektrum autyzmu (ASD), często we współpracy z pediatrami i psychologami.

Według definicji logopedia jest „nauką o kształtowaniu prawidłowej mowy, usuwaniu wad wymowy oraz nauczaniu mowy w przypadku jej braku lub utraty”. Obejmuje też oddziaływanie na psychikę w celu wytworzenia właściwego stosunku do wady mowy i zapobiegania ujemnemu jej wpływowi na kontakty interpersonalne oraz kształtowanie osobowości.

Logopeda świadczy szeroki zakres usług, głównie w trybie indywidualnym, ale wspiera też rodziny, współpracuje z grupami wsparcia i udziela informacji ogółowi społeczeństwa. Pracuje nad oceną pozio-

Istnieje wiele przyczyn problemów z mową, językiem lub połykaniem i nie wszystkie są leczone w ten sam sposób

mów potrzeb komunikacyjnych, stawianiem diagnoz na podstawie ocen, a następnie leczeniem. Współpraca z logopedą rozpoczyna się od wstępnego badania przesiewowego pod kątem zaburzeń komunikacji i/lub połykania i trwa od oceny i diagnozy, konsultacji w celu zapewnienia porad dotyczących postępowania, poprzez interwencję i leczenie.

Nie tylko pomoc w mówieniu

Powszechne błędne przekonanie, które stale powielają niektóre media, jest takie, że patologia mowy i języka ogranicza się do leczenia zaburzeń artykulacji — np. pomagania w wymawianiu tradycyjnie trudnego r. Albo że to wyłącznie leczenie osób jaskających się. W rzeczywistości logopedia dotyczy szerokiego zakresu zagadnień związanych z mową, językiem, umiejętnością czytania i pisaną, połykaniem i głosem związanych z komunikacją. Logopedzi pomagają ze znajdowaniem słów i innymi problemami semantycznymi, które mogą pojawić się albo w wyniku specy-

WEDŁUG DEFINICJI LOGOPEDIA JEST „NAUKĄ O KSZTAŁTOWANIU PRAWIDŁOWEJ MOWY, USUWANIU WAD WYMYWY ORAZ NAUCZANIU MOWY W PRZYPADKU JEJ BRAKU LUB UTRATY”. OBEJMUJE TEŻ ODDZIAŁYWANIE NA PSYCHIKĘ W CELU WYTWORZENIA WŁAŚCIWEGO STOSUNKU DO WADY MOWY I ZAPOBIEGANIA UJEMNEMU JEJ WPŁYWOWI NA KONTAKTY INTERPERSONALNE ORAZ KSZTAŁTOWANIE OSOBOWOŚCI.

LOGOPEDZI SĄ WAŻNI!

WE WSZYSTKICH KRAJACH UNII EUROPEJSKIEJ OBYCHODZIMY EUROPEJSKI DZIEŃ LOGOPEDY. ŚWIĘTUJEMY PRACĘ LOGOPEDÓW, ALE ZACHĘCAMY TEŻ RODZICÓW, BY NIE ZWLEKALI Z KONSULTACJĄ U SPECJALISTY, ZWŁASZCZA GDY DZIECKO MA PROBLEM Z MÓWIENIEM.

ficznego zaburzenia językowego, takiego jak opóźnienie językowe, albo jako drugorzędna cecha bardziej ogólnego problemu, takiego jak demencja. To oni niwelują trudności w komunikacji społecznej obejmujące sposób, w jaki ludzie komunikują się lub wchodzi w interakcje z innymi. To także logopeda pomaga leczyć zaburzenia językowe, w tym trudności w tworzeniu zdań gramatycznych i modyfikowaniu znaczenia słów, trudności w czytaniu i pisanu związane z relacją litera-dźwięk, relacją słowo-znaczenie i rozumieniem idei przedstawionych w tekście, oraz zaburzenia funkcji poznawczych w stopniu zakłócającym komunikację. To wreszcie logopedzi pomagają pozbyć się trudności z głosem: głosu chropowatego, głosu zbyt miękkiego i wszystkich tych, które negatywnie wpływają na wyniki społeczne lub zawodowe danej osoby.

Kiedy i z czym do logopedy?

Logopeda pomaga osobom w każdym wieku przezwyciężyć patologie, które w jakiś sposób uniemożliwiają im komunikowanie się z maksymalnym potencjałem. Istnieje wiele przyczyn problemów z mową, językiem lub połykaniem i nie wszystkie z nich są leczone w ten sam sposób. Niektóre patologie, które SLP pomagają leczyć, obejmują afazję, apraksję, problemy z artykulacją, autyzm, rozszczep podniebienia, dysfagię. Ale logopeda pomoże też w sytuacji, kiedy dziecko ma trudności w uczeniu się. Do logopedy kierowani są też ludzie z chorobą Parkinsona, po udarze, jaskające się i cierpiące na różnego rodzaju patologie związane z urazami mózgu.

Współpraca wielodyscyplinarna

Logopedzi współpracują z innymi pracownikami służby zdrowia, często w ramach multidyscyplinarnego zespołu. Mogą udzielać informacji i skierowań do audiologów, lekarzy, dentystów, pielęgniarek, terapeutów zajęciowych, psychologów rehabilitacyjnych, dietetyków, pedagogów, konsultantów behawioralnych i rodziców — zgodnie z indywidualnymi potrzebami klienta. Na przykład leczenie pacjentów z rozszczepem wargi i podniebienia często wymaga współpracy wielodyscyplinarnej — logopedzi mogą być bardzo pomocni w rozwiązywaniu problemów z mową związanych z rozszczepem wargi i podniebienia. Badania wykazały, że u dzieci objętych wczesną interwencją językową jest mniej prawdopodobne, że w późniejszym życiu rozwinią się wzorce błędów kompensacyjnych, chociaż wyniki terapii logopedycznej są zwykle lepsze, jeśli leczenie chirurgiczne zostanie przeprowadzone wcześniej. Inny obszar współpracy dotyczy zaburzeń przetwarzania słuchowego, w ramach którego, jeśli istnieją dowody na zaburzenia mowy, języka i/lub inne zaburzenia poznawczo-komunikacyjne — specjaliści logopedii mogą współpracować przy ocenie i zapewnić fachową i skuteczną interwencję.

Dlaczego logopedzi są ważni?

Znaczenie roli logopedy w kształtowaniu mowy dziecka jest nie do przecenienia. Jest swego rodzaju katalizatorem pozytywnych zmian w życiu takiego mło-

dego człowieka, którego wzorce mowy dopiero się tworzą, a który z powodu jakiegokolwiek wady może nabawić się kompleksów na całe życie. Zaburzenia komunikacji mogą znacząco wpłynąć na jakość życia człowieka, wpływając na wyniki w nauce, interakcje społeczne, a nawet na samopoczucie emocjonalne.

Logopedzi to też orędownicy dla osób zmagających się z wyzwaniami komunikacyjnymi: tworzą środowisko wsparcia i motywacji, umożliwiając swoim pacjentom pokonywanie przeszkód. Zajmując się zaburzeniami komunikacji, logopedzi przyczyniają się nie tylko do rozwoju językowego, ale także do lepszej integracji społecznej i ogólnego zdrowia psychicznego.

Ich wiedza specjalistyczna jest szczególnie istotna we wczesnej interwencji, która może znacznie poprawić wyniki dziecka. Dzięki kompleksowym ocenom i ukierunkowanym interwencjom odgrywają też kluczową rolę w pomaganiu ludziom w uwalnianiu ich potencjału komunikacyjnego, wzmacnianiu niezależności i pewności siebie.

Magdalena Maria Bukowiecka

W 2004 roku ówczesny Stały Komitet Łącznikowy Logopedów w Unii Europejskiej (CPLOL) stworzył Dzień Europejski, aby zwiększyć świadomość na temat tego zawodu w całej Europie. Za istotne uznano budowanie świadomości społecznej na temat zaburzeń komunikacyjnych, ich wpływu na zdrowie człowieka, praw pacjentów z zaburzeniami komunikacyjnymi i sposobów im pomocy. Przerastaniem tego Dnia jest profilaktyka zaburzeń komunikacyjnych, która może zyskać dzięki dzieleniu się wiedzą i doświadczeniem w całej Europie. Dziś Europejskie Stowarzyszenie Terapii Mowy i Języka (ESLA) jest spadkobiercą dawnego Komitetu, zrzesza stowarzyszenia zajmujące się terapią mowy i języka w całej Europie: obecnie 35 stowarzyszeń członkowskich, reprezentujących ponad 40 tys. specjalistów w dziedzinie logopedii.

Korzystałam z materiałów Central Michigan University oraz ze strony closingthegap.ca.

Konsultacja merytoryczna: Małgorzata Konczanin.

rolnicze abc

z Tobą od 1971 r.

MIESIĘCZNIK NIE TYLKO DLA ROLNIKÓW

- CZY ROLNICY ZMIENIĄ UNIĘ?
- BIEŻĄCE DOFINANSOWANIA Z ARIMR
- BIOSTYMULATORY ■ ZWOLNIJ, ŻEBY ŻYĆ!
- CECHY ODMIAN A OPŁACALNOŚĆ UPRAWY KUKURYDZY

Do kupienia stacjonarnie: na poczcie, w punktach sprzedaży prasy, w salonikach prasowych, także w sieciach sklepów: Dino, Spółem, Polo Market, Auchan, Chorten, Stokrotka i Real oraz online: www.kupgazete.pl, www.e-kiosk.pl